

Fővárosi Ítéltábla
mint másodfokú bíróság
2.Mf.31.305/2021/5.

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Dr. Mátyás László Ügyvédi Iroda (felperesi képviselő címe., ügyintéző: dr. Mátyás László ügyvéd) által képviselt **Felperes1.** (Cím2) felperesnek – a dr. Papp Sándor ügyvéd (Cím3) által képviselt **Alperes1** (Cím1) I. rendű, **Alperes2** (Cím1) II. rendű, **Alperes3** (Cím1; tartózkodási hely: Cím4) III. rendű, **alperes4** (Cím1) IV. rendű és **Alperes5** (Cím1) V. rendű alperesek ellen kártérítés tárgyában indult perében a Budapest Környéki Törvényszék 24.M.70.041/2020/50. számú ítéletével szemben az alperesek által 52. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta az alábbi

ítéletet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alpereseket, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a felperesnek 250.000 (kétszázötvenezer) forint + áfa másodfokú perköltséget, továbbá külön felhívásra egyetemlegesen 600.523 (hatszázezer-ötszázhuszonhárom) forint fellebbezési illetéket az állam javára.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság döntése és az általa megállapított tényállás

[1] A Budapest Környéki Törvényszék a 2021. október 26-án hozott ítéletével egyetemlegesen kötelezte az alpereseket 7.506.545 forint és a késedelmi kamat, továbbá 927.100 forint perköltség megfizetésére.

[2] Megállapította, hogy néhai alperes4 2004. június 1-jétől állt munkaviszonyban az alperessel pénzügyi igazgató munkakörben. Munkaköri leírása szerint jogosult volt

önállóan dönteni banki átutalások, pénzügyi, számviteli feladatok koordinálása, vállalkozói elszámolások, teljesítések elfogadása tárgyában.

[3] A 2001. január 1-jétől érvényes Számviteli Politika, illetve annak részeként a Pénz- és Értékkezelési Szabályzat tartalmazta a házipénztár és a pénzkezelő helyek működésének rendjét. A szabályzat rögzítette a pénzmozgások, a pénz- és értékkezelési bizonylatok rendjét, a vezetendő nyilvántartások rendszerét, figyelembe véve a hatályos jogszabályokat.

[4] Ebben az időszakban a felperesnél két házipénztár működött, a P1 pénztárt néhai alperes4 kezelte, a P2 pénztárt tanú4. Az egyes pénztárakban havonta 15.000.000 forint készpénzt lehetett tárolni. A készpénzt és a szigorú számadású bizonylatokat külön pénzkazettában tárolták, amelyek egy-egy földhöz rögzített széfben voltak elhelyezve. A kazettához és a széfhez az adott pénztár kezelőjének volt kulcsa. A pénztárban tárolt pénzből három jogcímen kerülhetett sor kifizetésre. Munkabérelőleg címén a 3544 számon, elszámolási előlegként a 3541 számon, szállítói előlegként a 3545 számon. A pénztárkezelők a saját pénztárakra vonatkozóan havonta, a hónap végén időszaki pénztárjelentést készítettek, melyeket a következő hónap 20-áig kellett a könyvelőnek megküldeni a bizonylatokkal és az egyéb dokumentációval együtt. A könyvelő a pénztárjelentéseket összevetette a számlákkal és a bizonylatokkal, a havi főkönyvi kivonatot elkészítette és megküldte a felperesnek. A főkönyvi kivonat ellenőrzése néhai alperes4 feladata volt.

[5] 2015. január 5-én néhai alperes4 300.000 forint pénzügyi kölcsönt nyújtott a vele baráti kapcsolatban lévő tanú2nak oly módon, hogy a felperes banknev-nél vezetett számlájáról „alperes4 előleg” címen a fenti összeget átutalta tanú1 számlájára. 2015. április 24-én az általa kezelt P1-es pénztárból 3.601.145 forintot vett fel a pénztárbizonylat száma1 számú kiadási pénztárbizonylat szerint, majd 2015. április 29-én 3.605.400 forintot a pénztárbizonylat száma2 számú kiadási pénztárbizonylat szerint. A kiadási pénztárbizonylatokon az összeg átvevőjeként, a számla kiállítójaként, utalványozóként és a pénztárosként egyaránt néhai alperes4 aláírása, szignója szerepelt. A 2015. április havi pénztárjelentést 2015. május 20-án küldte el elektronikus úton tanú5 könyvelőnek. Az e-mailben azt írta, „Legyetek szívesek könyveljétek le még ezeket a bizonylatokat is”. Az e-mail csatolmányként tartalmazta a pénztárbizonylat száma1 és a pénztárbizonylat száma2 számú kiadási pénztárbizonylatokat.

[6] 2015. május 22-én alperes4 közlekedési balesetben életét veszítette. A nála lévő személyes tárgyakat a felperes egyik munkavállalója név2 vette magához a baleset helyszínén, majd azokat 2015. május 25-én adta át az I. rendű alperesnek, alperes4 házastársának. Az I. rendű alperes ezt követően, 2015. május 29-én vitte be alperes4 munkahelyi kulcsait és a munkavégzéshez kapcsolódó egyéb ingóságokat a felperes irodájába, ahol átadta azokat tanú4nak. Ezen a napon, 2015. május 29-én név3 felperesi ügyvezető, továbbá név4 marketing igazgató és tanú4 hárman felnyitották a P1 pénztárat. Szamba vették az abban található készpénzt és számlákat, megállapításaikról jegyzőkönyvben rögzítették. Eszerint a kasszában ekkor 3.866.100 forint készpénz volt, továbbá 56 db 1.552.140 forint összértékű készpénzes számla. A talált tételeket átvezették tanú4 pénztárába.

[7] A 2000 januárjában átutalt 300.000 forint, továbbá az április folyamán két részletben felvett, összesen 7.206.545 forint, azaz összesen 7.506.545 forint a felperes nyilvántartásában alperes4 elszámolási előlegeként lett rögzítve, mellyel a haláláig nem számolt el. A felperes a fenti összegű követelés felvételét kérte a hagyatéki leltárba, hagyatéki hitelezői igényként. A 2016. január 12-én kelt hagyatékátadó végzés ügyszám. számú hagyatékátadó végzés szerint az örökhagyó végintézkedés hátrahagyása nélkül hunyt el, törvényes örökösei házastársa és négy gyermeke (jelen per alperesei). A felperes hagyatéki hitelezői igényét az örökösök nem ismerték el.

[8] Az elsőfokú bíróság a fentiekre tekintettel a munka törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (a továbbiakban: Mt.) 286. § (1), (3) bekezdése alapján vizsgálta elsődlegesen a követelés elévülését. Kifejtette, hogy a peradatok szerint 2015-ben került sor a pénzösszegek felvételére, amellyel néhányan még ugyanebben az évben kellett volna elszámolnia. Az igény 2015-ben keletkezett, azt a felperes a hagyatéki eljárásban bejelentette, majd 2016. február 25-én a keresetét is előterjesztette az alperesekkel szemben. Az igény keletkezéséhez képest 3 éven belül érvényesítette az igényét, ezért az nem évült el.

[9] Az elsőfokú bíróság az Mt. 180. §-a alapján vizsgálta, hogy alperes4 esetében fennállnak-e a megőrzési felelősség feltételei. Kifejtette, hogy ez egy objektív alapú felelősségi forma, amely több feltétel együttes fennállása esetén állapítható meg és e feltételeket a munkáltató köteles bizonyítani. Erre tekintettel a felperes terhére esett annak bizonyítása, hogy a készpénzt alperes4 átvette, azt állandóan őrizetében tartotta, kizárólagosan kezelte és visszaszolgáltatási vagy elszámolási kötelezettsége ellenére azzal nem számolt el, vagyis hiány keletkezett.

[10] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy alperes4 2004. június 1-jétől pénzügyi igazgatóként irányította a felperesi társaság gazdasági, pénzügyi tevékenységét. Banki átutalásokra önállóan volt jogosult. A tanúvallomások alátámasztották, hogy a P1 jelzésű házipénztár kezelését alperes4 látta el, így e pénztár vonatkozásában pénzkezelőnek minősült. Bizonyított volt a perben tanú4 és tanú5 tanúvallomása alapján, hogy havonta bizonylatokkal, számlákkal alátámasztott jelentést kellett készíteni a pénztár működéséről, forgalmáról és a könyvelő által összeállított főkönyvi kivonatokat maga alperes4 ellenőrizte. alperes4 tehát a felperes pénztárban tárolt pénzével havi rendszerességgel elszámolásra volt köteles. tanú4 tanúvallomása azt is alátámasztotta, hogy a két házipénztárban külön-külön tároltak pénzt, zárható lemezkazettában és ezek a lemezkazetták elkülönítve, egy-egy földhöz rögzített vasszekrényben voltak elhelyezve. Az egyes pénztárakhoz tartozó lemezkazettához és vasszekrényhez két-két kulcs tartozott, amelyeket az adott pénztár kezelője tartott magánál, vagyis a házipénztárakban elhelyezett pénzhez kizárólag az adott pénztár kezelője férhetett hozzá.

[11] Az elsőfokú bíróság bizonyítottan találta, hogy alperes4 az általa kivett, hiányként jelentkező pénzzel a haláláig nem számolt el. Mindezt alátámasztották a perben

meghallgatott tanúk, a becsatolt okiratok és a kirendelt szakértő véleménye. tanú1 Melinda és tanú2 tanúk vallomása alapján aggálytalanul bizonyítottanak találta, hogy alperes4 300.000 forintot kölcsönként utalt át a felperes számlájáról tanú1 részére. tanú2 még azt is megjegyezte, hogy amikor a pénzt visszafizette alperes4 mondta, hogy ezt neki be kell fizetnie.

[12] Az elsőfokú bíróság nem találta bizonyítottanak az alperesek azon állítását, hogy a 300.000 forintot alperes4 visszafizette a felperesnek. Ezt nem támasztották alá a munkabérjegyzékek, az átutalási bizonylatok és az igazságügyi könyvszakértői vélemény sem. alperes4 havi nettó munkabére 1.116.950 forint volt, amelyet az banknév, az banknév2, illetve a banknév3-nél vezetett bankszámlájára átutalással fizetett meg a felperes minden hónapban. A májusi munkabér is hiánytalan összegben lett megfizetve, amit az I. rendű alperes vett át 2015. május 31-én. Ebből következően alperes4 fizetéséből nem lett levonva a hivatkozott összeg, ugyanakkor az a házipénztárba sem került bevételezésre, tekintettel arra, hogy az nem volt fellelhető a 2015. május 29-ei leltár során. Mindezekre tekintettel azt lehetett megállapítani, hogy alperes4 ténylegesen nem fizette vissza a pénztárba ezt az összeget.

[13] A további két összeget illetően az elsőfokú bíróság figyelembe vette tanú5 könyvelő tanúvallomását, az okirati bizonyítékokat, a könyvszakértői, továbbá az írás- és informatikai szakértői véleményeket is. Az igazságügyi írásszakértői véleményre hivatkozva megállapította, hogy a 3.601.145 forintra, továbbá 3.650.400 forintra vonatkozó kiadási pénztárbizonylatokon egyértelműen alperes4 írása, aláírása és szignója szerepelt.

[14] A pénztárbizonylatok formai tartalmi megfelelőségét illetően az igazságügyi könyvszakértő véleménye bírt relevanciával, amely szerint azok részben szabálytalanok voltak, hiszen a Pénz- és Értékkezelési Szabályzattal ellentétesen utalványozóként is alperes4 írta azokat alá. Ez a szabálytalanság azonban nem érintette, hogy a bizonylati számlatömbben ezeket a gazdasági eseményeket a valósággal egyezően rögzítették, a bizonylatok lényegi elemei valósak voltak. Egyértelműen beazonosítható volt az érintett gazdálkodó szervezet, vagyis a felperes neve, címe, a gazdasági esemény és a konkrét számszaki adatok is jól olvashatók, beazonosíthatóak voltak. alperes4 a bizonylatokat saját kezűleg írta alá és fizikailag is felvette a P1 jelzésű pénztárból a kérdéses összeget, vagyis egyértelműen bizonyított volt a készpénzfelvétel ténye.

[15] A könyvszakértői véleményeket alátámasztotta tanú5 tanúvallomása és az igazságügyi informatikai szakértő véleménye is. Az alapján megállapítható volt, hogy a két pénztárbizonylatot alperes4 elektronikus levele csatolmányaként, 2015. május 20-án továbbította a könyvelő részére kifejezetten azzal a céllal, hogy azokat könyvelje le. Annak ellenére, hogy utóbb nem lehetett megállapítani a jelentős összegű pénzkivétel célját, az kétséget kizáróan megállapítható volt az igazságügyi könyvszakértői vélemény alapján a P1 pénztárhoz tartozó bizonylatoknak megfelelően, ezt az összeget alperes4 kivette és a haláláig, 2015. május 22-ig azokat nem vételezte vissza. Visszafizetésre utaló adatot, üzenetet az informatikai szakértő sem talált.

[16] Az elsőfokú bíróság vizsgálta, hogy 2015. május 22. és május 29-e között volt-e lehetősége a felperesnek a pénztár felnyitására. Nem merült fel adat arra, hogy bárki e két időpont között a pénztárat felnyitotta volna, ennek lehetőségét tanú4 tanúvallomása egyértelműen cáfolta. A pénztár kezelését alperes4 végezte, a pénztárban a felperes tulajdonát képező pénz forgalma lett bonyolítva. alperes4 a felperes felé elszámolási kötelezettséggel tartozott. Házastársa az I. rendű alperes nem állt munkaviszonyban és egyéb jogviszonyban a felperessel, ebből következően semmilyen körülmény nem indokolta, hogy a pénztár felnyitásakor, ellenőrzésekor jelen legyen. A pénztárat a kulcsok átvételének napján, azaz május 29-én a felperes két vezetője és a pénzügyi előadó jelenlétében nyitották ki, az ott talált készpénzről, számlákról jegyzőkönyvet vettek fel. A pénztárban nem volt hiány és fizikailag nem volt benne az április havi előlegek összege, amelyekről viszont kivételi pénztárbizonylat állt rendelkezésre. Ugyanakkor tanú4 tanúvallomása megerősítette azt a felperesi előadást, hogy az előlegek felvételének tényéről, összegéről csak a pénztár felnyitását követően szereztek tudomást, melyet egyébként a könyvelő, tanú5 tanúvallomása is alátámasztott. A felperesi munkavállalók is azt erősítették meg tanúvallomásukban, hogy a pénztárban nem találtak arra vonatkozó adatot, hogy alperes4 miért vette fel az előleget, illetőleg azt mire használta fel.

[17] Az elsőfokú bíróság a felperesi gazdasági társaság tulajdonosváltásával kapcsolatos tárgyalásoknak nem tulajdonított a per érdemi elbírálására kiható jelentőséget. Kifejtette, hogy zajlottak tárgyalások azzal kapcsolatban, hogy alperes4 17 %-os üzletrészt szerzett volna, ennek fejében egy tagi kölcsönt nyújtott volna a felperesnek. Az alperesek ez alapján feltételezték azt, hogy alperes4 az általa kivett két nagyösszegű előlegből kívánta fedezni a tagi kölcsön rá eső részét és ezt az összeget a felperesi társaság német tulajdonosa számlájára be is fizette. Az elsőfokú bíróság az ezzel összefüggésben indítványozott könyvszakértői és informatikai szakértői bizonyítási indítványt elutasította és mellőzte további bizonyítás lefolytatását. Kifejtette, hogy nem képezte a per tárgyát a felperesi társaság adásvételével kapcsolatos kérdéskör. tanú5 tanúvallomása alapján megállapítható volt, hogy a tulajdonosváltást eredményező szerződés aláírására alperes4 halálát követően, 2015. június első napjaiban került sor. Ebben az időpontban alperes4 már nem szerezhette tulajdonrészt, így tagi kölcsönt sem nyújthatott. A tagi kölcsönök befizetésére egyébként június 9-én került sor, az új tulajdonosok saját pénzükből, banki átutalással teljesítettek a felperesi számlára.

[18] Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget annak, hogy alperes4 az általa felvett több millió forint nagyságrendű összeget mire szánta. Az összeget bizonyítottan két részletben vette fel a felperes pénzéből előlegként, ezért köteles lett volna azzal elszámolni vásárlást igazoló számlával, vagy az összeget vissza kellett volna fizetnie.

[19] alperes4 halálára tekintettel, tartozásaiért, mivel az elszámolási kötelezettség fennállt a munkáltatójával szemben, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 7:87. §, 7:94. §, 7:97. § alapján, mint hagyatéki tartozásért az örökösök felelnek. Az örökösök örökrésze a hagyatékátadó végzés szerint meghaladta a jelen keresettel érvényesített összeget, ezért az elsőfokú bíróság egyetemlegesen kötelezte az alpereseket,

mint néhai alperes⁴ örököseit a keresetben érvényesített követelés és a késedelmi kamatok megfizetésére.

Az alperesek fellebbezése

[20] Az alperesek fellebbezésükben elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérték, másodlagos kérelmükben az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és új határozat hozatalára történő utasítását.

[21] Az Mt. 180. §-ára hivatkozva kifejtették, hogy néhai alperes⁴ esetében nem álltak fenn a pénzkezelői felelősség jogszabályban meghatározott feltételei. Ezzel összefüggésben alapvető jelentőséget tulajdonítottak az események kronológiai sorrendjének, melyre részletesen nyilatkoztak a 2015.május 22-i eseményektől kezdődően. Érvelésük szerint jelentősége volt annak, hogy a 2015. május 29-én az I. rendű alperes részére átadott munkáltatói igazoláson semmilyen hivatkozás nem volt tartozásra vonatkozóan. Az alperesek releváns kérdésnek találták azt, hogy a 2015. május 29-én a felperes munkavállalói az alperesek jelenléte nélkül nyitották ki a P1 pénztárat, illetve páncélszekrényt. Ezt követően kettő nappal, május 31-én került sor alperes⁴ utolsó havi munkabére hiánytalan megfizetésére.

[22] Június 2-án került sor az felperesi alapító, mint a felperes alapítója jogi követelésével a felperes törzstőkéje felemelésére. 2016. június 6-án illetéktelen belépési kísérlet történt az banknév Bank Nyrt. internetes felületére a IP számról. Június végén közölte az I. rendű alperes a felperessel, hogy tudomása van a menedzsment szerződéséről és arról, hogy a felperesi menedzsment kivásárolta az felperesi alapító-tól a társaságot 100 %-ban, ezért bejelentette az igényét a néhaira eső rész tekintetében. 2015. július elején név², aki a balesetet követően magához vette a néhainál lévő ingóságokat, köztük a páncél kulcsait, kereste az I. rendű alperest és közölte a 7.506.545 forint megfizetésére irányuló igényt.

[23] Az alperesek álláspontja szerint az események sorrendjéből is nyilvánvaló, hogy alperes⁴ halála és május 29-e között a páncélszekrényt felnyithatták. A felperes csak azt követően formált igényt az összeg megfizetésére, hogy az I. rendű alperes bejelentette az igényét alperes⁴ 17 %-os üzletrésze vonatkozásában.

[24] A felperesi menedzsment alperes⁴ halálát közvetlenül megelőző időszakban került abba a helyzetbe, hogy konkrétan megvalósuljon az adásvételi szerződés. alperes⁴ 17 %-os üzletrészt kapott volna. Az üzletrész vásárlásban a menedzsment tagjai részt vettek és emiatt közvetlenül érdekelték voltak a pénztárnyitás eredményének megállapításában. tanú⁴ nem szerzett felperesi üzletrészt, ugyanakkor az együttműködése nélkül nem lehetett volna a felperesnél pénzügyi vezető. Személyes érdekeltségükre tekintettel elvárható lett volna a menedzsment tagjaitól, hogy tájékoztassák a pénztárellenőrzésről az örököseket. Ezzel szemben azonban „szűk baráti és üzlettársi körben” nyitották fel a széfet. Tekintettel arra,

hogy a pénztár az örökösök távollétében lett felnyitva, nem állt fenn alperes⁴ esetében a pénztárosi felelősség.

[25] Erre engedett következtetni az igazságügyi könyvszakértői vélemény azon megállapítása is, annak 22. oldal 4. bekezdésében, miszerint nem derült ki, hogy a későbbi nyitás előtt a pénztárkulcs miként nyert biztonságos elhelyezést, azt kik, milyen módon őrizték. Ezzel kapcsolatban az alperesek álláspontja szerint figyelembe kellett venni, hogy a pénztárkulcsokat négy napig a felperes alkalmazottja, név² őrizte. A leltárfelvétel konkrét körülményei nem voltak alaposan kivizsgálva, az I. rendű alperes kulcsátadása után, figyelemmel arra, hogy tanú⁴ aki a kulcsot átvette, magánál tartotta, dönthetett a pénztárfelnyitás körülményeiről is, amint arra a szakértő a véleménye 45. oldal 5. bekezdésében hivatkozott.

[26] A tényállás hiányos ismerete okán az igazságügyi könyvszakértő nem értékelhette az alperes által előadottakat, ugyanakkor szakvéleményében mégis utalt arra, hogy a pénztár felnyitáskori tartalmai a felperes hibájából nem volt megállapítható. Figyelemmel arra, hogy a bizonyítási kötelezettség a felperest terhelte, neki kellett igazolnia, hogy a pénztárban, a felnyitásakor nem volt ott a alperes⁴ által a bizonylatok szerint felvett összeg.

[27] Az elsőfokú bíróság hiányos bizonyítást folytatott le ezzel kapcsolatban, a felelősség körülményeit teljes mértékben nem vizsgálta, ugyanakkor anélkül, hogy bármelyik fél erre indítványt tett volna, a felperesi pernyertességben érdekelt tanú⁴ tanút hivatalból hallgatta meg, mellyel a Pp. 164. § (2) bekezdésében foglaltakat megsértette. Mindezekre tekintettel az alperesek a tanúvallomás mellőzését kérték a bizonyítékok köréből.

[28] Az alperesek kifejtették továbbá, hogy a alperes⁴ halálát megelőző napon az üzletrész megvásárlására vonatkozó dokumentumok aláírásra készen álltak. néhainak ezért a halála előtt rendeznie kellett az üzletrész megvásárlásához szükséges összegről. Jelentősége volt annak, hogy a jelen perben követelt összeg éppen azonos volt az üzletrész megvásárlásához szükséges összeggel. Először ezt egyértelműen tagadta a felperes, de a könyvszakértői véleményben foglaltak hatására, a 2019. szeptember 10-i tárgyaláson név³ mégis elismerte, hogy készült olyan üzletrész adásvételi szerződés, amelyben alperes⁴ is tulajdont szerzett volna 17 %-os mértékben. Azt is elismerte, hogy a felperesi követeléssel megegyezik a tagi kölcsönként néhaira eső összeg. Amennyiben azonban semmi köze nem volt az alperesektől követelt összegnek a tagi kölcsön összegéhez, akkor nem érthető, hogy név³ ezt korábban miért tagadta le az elsőfokú eljárás során.

[29] A felperes azt követően cserélte le a levelezőszerverét, hogy az ügyvezető az elsőfokú eljárás során ezzel kapcsolatban beismerő nyilatkozatot tett, illetve megsemmisítette a szervercseré előtti levelezés anyagát. Az alperesek álláspontja szerint ez az ügy érdemi elbírálására kiható alapvető és lényeges tény az alperesi bizonyítást lehetetlenné tette.

[30] Az elsőfokú bíróság a bizonyításra nem adott lehetőséget az alperesek számára, elutasítva a könyvszakértői és az informatikai szakértői bizonyítást. Az alperesek azonban csak így tudják igazolni, hogy a 150.000 eurós összegű tagi kölcsön néhairs eső része a pénztárban volt alperes4 halálakor, vagy azt alperes4 tagi kölcsönként korábban kiegyenlítette, tehát az már a felperesnél volt. Figyelembe kellett venni, hogy alperes4 a saját magánkiadásait bizonyítottan folyamatosan, részletesen könyvelte, emiatt kizárt, hogy ha többmillió kiadása volt, az a saját kimutatásaiban ne szerepelne.

[31] Az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését alapozta meg a Pp. 252. § (2), (3) bekezdése szerint az eljárás lényeges szabályainak súlyos megsértése, vagyis az informatikai és könyvszakértő kirendelése iránti indítvány elutasítása. Ezzel kapcsolatban az alperesek fellebbezésükben fenntartották az elsőfokú eljárás során előterjesztett kérdéseiket.

A felperes fellebbezési ellenkérelme

[32] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását és az alperesek perköltségben történő marasztalását kérte.

[33] Kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság az Mt. 180. §-ának megfelelően állapította meg alperes4 felelősségét, mivel a felperes a munkaviszony fennállása alatt biztosította a zárható széfet, a pénzkezelő kizárólagos hozzáférését. A lemezkazettához és a vasszekrényhez tartozó két-két kulcsot csak a pénzkezelők tartották maguknál, vagyis azzal saját maguk rendelkeztek. alperes4 pénzkezelőként a házipénztárat haláláig állandóan őrizetében tartotta, kizárólagosan kezelte. Ebből következően a pénztárosi felelősség feltételei a haláláig fennálltak. Az általa kezelt pénz a felperes tulajdonát képezte, így a felperes feladata és érdekköre volt a pénztárak felnyitása, mely során nem volt indokolt az alperesek jelenlétének biztosítása.

[34] Az alperesek csupán a könyvszakértői véleményben rögzítetteket követően kezdtek arra hivatkozni, hogy a pénztárnyitás, a leltárfelvétel körülményei mennyire lettek feltárva. Állításukkal ellentétben az elsőfokú bíróság teljeskörűen vizsgálta a pénztár felnyitása körülményeit, melyet tanúk vallomása, továbbá okirati bizonyítékok támasztottak alá. Azt az alperesek érdemben nem tudták megcáfolni, csupán feltételezéseket adtak elő, azonban állításukat nem bizonyították a hosszadalmas elsőfokú eljárás során. Az sem bizonyított, hogy bárki felnyitotta volna alperes4 halála és május 29-e között a pénztárat. 2015. május 29-én a felperesnek nem volt még tudomása az elszámolási előlegként felvett összegekről, a pénztár egyezett, abban sem többlet, sem hiány nem volt. Ugyanakkor a perben az alperesektől követelt három összeg felvételét szakértővel is bizonyította. Az alperesek azonban a felelősség alóli mentesülés körében konkrét tényeket nem adtak elő és nem is

bizonyítottak. tanú4 tanúkenti meghallgatására pedig nem hivatalból, hanem felperesi indítványra került sor.

[35] Az alperesek tévesen állítják fellebbezésükben a pénztárhiányt, mivel a pénztárban nem volt hiány. Az is egyértelműen bizonyított, hogy az üzletrész átruházással kapcsolatos szerződés aláírására és az ahhoz kapcsolódó valamennyi pénzügyi műveletre alperes4 halálát követően került sor. Az ezzel kapcsolatos kérdések, amelyeket az alperesek szakértő útján kívánnak bizonyítani részben megválaszolásra kerültek. Egyebekben pedig nem bírtak jelentőséggel, mert amint arra az elsőfokú bíróság helytállóan hivatkozott, az üzletrészvásárlás nem képezte jelen per tárgyát.

[36] Az alperesek állításával ellentétben a tagi kölcsön és a tőlük követelt pénzüsszeg nem azonos és nem egyezik. Az üzletrész vételára 100 euróban lett meghatározva, ami az MNB 2015 áprilisi, illetve májusi középárfolyamon számolva néhai alperes4 17 %-os részesedésére figyelemmel, 5.100 forintban volt megállapítható. Az ügyvezető nem az alperesi magánszakértők nyomására ismerte el, hogy alperes4 az üzletrész megvásárlása esetén 25.500 eurós tagi kölcsönt nyújtott volna, amely kb.7.700.000 forintnak feleltethető meg. Az alperesektől követelt összeg, levonva abból a tanú1 részére átutalt 300.000 forintot, 7.206.545 forint, amely tehát nem azonos a tagi kölcsön összegével.

[37] Ugyanakkor hangsúlyozandó, hogy alperes4 a felperesi pénztárból vett fel elszámolási előleget, ezzel el kellett számolnia, a kivétel tényét a felperes bizonylatokkal igazolta. alperes4 ezt a pénzt saját céljára, akár konkrétan tagi kölcsön kifizetésére azonban nem használhatta fel. Ebből következően az is irreleváns, hogy számszaki egyezőséget mutatnak-e az egyes tételek, mivel ezzel szemben annak volt jelentősége, hogy alperes4 felvett előleget a felperesi kasszából, amelyekkel a haláláig nem számolt el. Ennek ellenkezőjét az alperesek nem tudták bizonyítani. Az alperesek egyébként az általuk tagi kölcsönrel kapcsolatos érvelés beszámíthatóságára, ilyen igény érvényesítésére nem tettek jogi lépéseket, melyből az következik, hogy ők maguk sem állítják határozottan, hogy ilyen összegű kifizetés történt alperes4 részéről.

[38] A szervecsere már 2015. augusztus 19-ével megkezdődött, vagyis akkor, amikor a felek között a peres eljárás még nem volt folyamatban és a hagyaték átadása sem történt meg. Tévesen állítják az alperesek, hogy a felperes megsemmisítette a szervecsere előtti teljes levelezést, hiszen az informatikai szakértő a vizsgálata során többszáz levelet tudott megtekinteni a levelezőszerver anyagaiból, többek között alperes4 levelezését is, ez volt a kirendelés tárgya.

[39] Az alperesek fellebbezésükben lényegében elismerték, hogy alperes4 magánkiadásai között nem szerepelt sem tagi kölcsön, sem vételár megfizetésére utaló semmilyen bejegyzés. Ebből is az következett, hogy néhainak ilyen kiadása nem volt, az

által felvett előlegeket tagi kölcsönként senkinek nem fizette meg. Ez a pénz azonban nem a magánvagyonához tartozott, ezért azt saját céljára nem használhatta fel.

[40] A felperes részletesen reagált az informatikai szakértő és a könyvszakértő kirendelésével kapcsolatos, fellebbezésben előadott bizonyítási indítványra, kifejtve, hogy az üzletrésztársárláshoz kapcsolódó kérdések nem relevánsak, mert ez nem tárgya a pernek. Az egyéb kérdések pedig részben már megválaszolásra kerültek az elsőfokú eljárás során. Hangsúlyozta, hogy nem vezethet eredményre a szakértőtől kérni annak bizonyítását, amit a fél nem tud egyértelműen állítani, mindez nem vezet érdemi válaszokhoz. Az adathordozót az I. rendű alperes még a pert megelőzően megkapta, vagyis azt felhasználhatta volna a per folyamán. A bizonyítási indítványa az eljárás indokolatlan elhúzódására vezet.

[41] Nem volt jelentősége az felperesi alapító részére történő bármilyen átutalásnak, hiszen alperes⁴ a felvett előleget kizárólag a felperesnek fizethette volna vissza. A szerződéskötést követően a felperesi menedzsmént a vételárat banki átutalás útján fizette meg, majd a tagi kölcsönök befizetésére is ily módon került sor a felperesi bankszámlára, továbbá mindkét tranzakcióra alperes⁴ halálát követően került sor.

[42] A fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytállóan értékelte, megalapozottan vont le következtetést a pénztárosi felelősséget illetően. Az alperesek a perben nem tudták bizonyítani sem az előlegként felvett pénzösszegek visszafizetését, sem a felelősség vitatásával kapcsolatos kérdéseket. A fellebbezésben olyan érvet, bizonyítékot, indokot nem adtak elő, amely alapot adhat az elsőfokú ítélet megváltoztatására, vagy annak hatályon kívül helyezésére.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[43] A fellebbezés nem alapos.

[44] Az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, az alapján a bizonyítékok helytálló értékelésével a tényállást helyesen állapította meg, megfelelő jogi következtetések levonásával érdemben megalapozott döntést hozott.

[45] Az irányadó tényállás szerint a felperes pénzügyi igazgatójaként foglalkoztatott néhai alperes⁴ a felperes P1 megnevezésű pénztárát kezelte. 2015. január 5-én a felperes számlájáról 300.000 forintot utalt át tanúl számlájára, majd 2015. április 24-én 3.601.145 forintot, 2015. április 29-én 3.605.400 forintot vett fel a felperes pénztárából, és az összesen 7.506.545 forinttal a haláláig nem számolt el.

[46] Az írásszakértői vélemény egyértelműen alátámasztotta, hogy a pénztárbizonylatokon alperes⁴ aláírása, szignója és kézírása szerepelt, tehát ezeket a bizonylatokat teljeskörűen személyesen állította ki. A rendelkezésre álló okirati bizonyítékok szerint néhai alperes⁴ a 2015. április havi pénztári jelentést, köztük a két pénztári kivételhez kapcsolódó pénztárbizonylatot 2015. május 20-án küldte meg elektronikus úton tanú⁵ könyvelőnek. 2015. május 22-én bekövetkezett haláláig az elszámolási előleget a felperesnek nem fizette vissza, amit alátámasztottak az általa vezetett pénztártömbök adatai. A 2015. május havi pénztártömb ugyanis az összes számozott bizonylatot, így az üres bizonylatokat is hiánytalanul tartalmazta. Ebből az következett, hogy az említett összeg visszafizetése nem történt meg, hiszen a pénztárba ilyen tétel nem lett bevételezve.

[47] A másodfokú bíróság álláspontja szerint emiatt nincs jelentősége annak, hogy néhai alperes⁴ balesetkor név² a személyes tárgyakat – köztük a pénztár kulcsait – magához vette és azt három nappal később, 2015. május 25-én adta át az I. rendű alperesnek. A pénztár érintetlenségét, vagyis azt, hogy 2015. május 29-ei felnyitásáig senki nem nyúlt hozzá, bizonyítja a 31/F/14. számú pénztárjelentés, illetve az elsőfokú eljárásban beszerzett igazságügyi könyvszakértői vélemény, amely szerint a alperes⁴ által könyvelt készpénzállomány 5.418.240 Ft volt, ebből levonva az 1.552.140 forint le nem könyvelt számlaösszeget, marad 3.866.100 forint, amely megegyezik a felnyitáskor a pénztárban megtalált készpénz összeggel. Ebből következően alaptalan volt az alpereseknek az a hivatkozása is, hogy a pénztárosi felelősség nem állt fenn amiatt, mert a pénztár felnyitásakor az I. rendű alperes nem volt jelen. Nem volt jelentősége a jelen perben annak sem, hogy alperes⁴ munkaviszonyának időtartamát úgy igazolta a felperes, hogy abban konkrét tartozást nem tüntetett fel. Az igazolás ugyanis nem értelmezhető a később ismertté váló igényekről történő lemondásként.

[48] Az üzletrész adásvétele kapcsán szükséges kiemelni, hogy az összesen 150.000 euró tagi kölcsönből a szerződéstervezet szerint néhai néhaira eső 25.500 euró a perbeli időszak középfolyamával számolva nem egyezik meg a felperes követelésének összegével (7.700.000 forint). Ennek azonban amiatt sem volt jelentősége, mert alperes⁴ felperesi munkavállalóként tagi kölcsön címen sem volt jogosult sajátjaként rendelkezni a felperest megillető, tanú²nak nyújtott kölcsön levonását követően fennmaradó 7.206.545 forinttal, azt vissza kellett volna fizetnie.

[49] Nem volt jelentősége a felperesnél végrehajtott servercserének sem, különös figyelemmel arra, hogy mindennek a jelen perrel fennálló összefüggése nem volt bizonyított, név³ nem tett az összegek azonosságára nézve elismerő nyilatkozatot, előadását akként lehetett értelmezni, hogy a két összeg hasonló nagyságrendjét állította, ugyanakkor az informatikai szakértő vizsgálta a perben releváns levelezés és adattartalom kérdését.

[50] A felvett összeg fellelhetőségéről az alperesek csak feltételezéseket adtak elő. A Pp. 177.§-a szerint a fél tényállítását, a mennyiben annak megítélése különleges szakértelmet

igényel, szakértő útján bizonyíthatja. Ebből következően az alpereseknek határozott tényállítást kellett tenniük ahhoz, hogy a bizonyítási indítvány teljesítését a bíróság érdemben mérlegelhesse. A kivett összeg azonban a fent kifejtettek szerint a pénztárba nem került vissza, az az előadás pedig, hogy amennyiben ott nem található, akkor is mindenképpen a felperesnél, vagy az felperesi alapító-nál maradt, a bizonyítás elrendeléséhez nélkülözhetetlen, határozott tényállítás követelményének nem felelt meg. Megjegyzendő a kivett pénzösszeget a felperesnek és nem az felperesi alapító-nak kellett visszafizetni. Erre tekintettel megalapozottan mellőzte az elsőfokú bíróság az alperesek által indítványozott könyvszakértői, illetve informatikai szakértői bizonyítást a perben.

[51] tanú4 vallomása alapján az is megállapítható, hogy a P1 jelzésű pénztárat kizárólag néhai alperes4 kezelte, csak ő rendelkezett kulccsal hozzá. A tanú meghallgatását a felperes a pénztárkezelés vonatkozásában indítványozta, ezen indítvány alapján a tanácsváltozás folytán az ügyet átvevő bírói tanács a tényállás tisztázása érdekében ismételten, eljárási szabálysértés nélkül meghallgathatta a tanút. Kiemelendő azonban, hogy alappal hivatkozott arra a felperes, hogy jelen ügyben nem pénztárhiány történt a pénzkezelés során, hiszen néhai alperes4 dokumentálta a kereset szerinti összeg felvételét, csupán annak visszafizetése nem történt meg.

[52] A fentiekre figyelemmel a másodfokú bíróság a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 253. § (2) bekezdése alapján az elsőfokú bíróság ítéletét helyes indokaira figyelemmel, helybenhagyta.

Záró rendelkezések

[53] A felperes a fellebbezési eljárásban pernyertes lett. Erre tekintettel a másodfokú bíróság a Pp. 78.§, 80. §-a alapján igényelt, megbízási szerződés alapján felszámított perköltségét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. § (1) bekezdése alapján határozta meg.

[54] Az alperesek az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 46. § (1) bekezdése alapján a fellebbezett pertárgyértékhez (7.506.545 forint) igazodó fellebbezési illeték megfizetésére kötelesek.

Budapest, 2022. február 17.

dr. Orosz Andrea s.k.
a tanács elnöke

dr. Laczó Adrienn Lilla s.k.
előadó bíró

dr. Szalai Beatrix s.k.
bíró

